

ШЫН

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нің Дээди Сөветиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 124 (9807) 1975 чылдың май 29, четверг 1975 чылда түптүлүктүңгөн Өртөз 2 көп

1975: БИШ ЧЫЛДЫҢ ДООЗУКЧУ ЧЫЛЫ

Республикада часкы хову ажилдары

ЧАШТЫРЫЛГА ДООЗУЛГАН

Наа-Хем районунуң ажил-агыйлары часкы хову ажилдарын организастыг болгаш беди темпиги чорудуу турарлар. Тараа культураларының чаштырылганын «Тимлеге» колхоз районунуң еске ажил-агыйлары мурун дооскан. Ажил-агый 5900 гектар черде чашылды чуруткан. Ол— планнааныңдан 100 гектар чейин ашыраган. Колхозтун механизаторлары тараа чашылдын 10—11 аял хунунде дооскан.

Танды районунуң «Коммунизмниң хереди» колхозунда часкы хову ажилдары кирил түлдүктө: Ажил-агыйның №2 хову бригаданың төзү Элеге хеминиң кыктуг-шыктыг эриинде чаштылар. Бригада-ның механизаторлары шунту амьктар. Олар төрөн хеминиң чурумалдыг эриинге ховут уелерин холгуд эрттирип, күш-ажыл хунунде долу күш-биле ажилдап турарлар.

Чер андырталыг, илбирт-төшкүн, чемичтидате төгери, оюу-даа өскө азелоларга олар устул алган, бир деминг ажилдап турат. Кижн бүрүзү боттарынын ажил хулээлгенин эки билерлер. Ажилын эрте доосканда боттарында быжыг-лаан техниканың техниктиг ажаллашса тускай кижн-биле калып шалыкпын кылып алырлар. Часкы хову ажилдары кыска хууссада, агротехниктиг беди деңгелег чорудар дээш социалистиг чарып иида калбарган.

Черин аилдарыны В. Лаңым, А. Соктай олар эрче шурдугу ажалдап, элечт үдүүн 115—120 хуу күөсөдип келелер. Илбирт-төшкүн А. Билчиге-Хов, С. Данды, чемичтидате төгери С. Саидий Н. Селен-Дамба олар кызымкый ажилдап, максатканар.

Бригада кымыл-тасты 834 га-ны чаштыр тургаш, чоокку хүнерге чейин 1800 га-ны чашкы, сула чаштырылганы база эгелээр. Ам 200 га кукурузаны чаштырарлар.

Бригадада комсомол ажил-киспаар Нина Селен-Дамба

БЕДИК ТЕМП

Ховууң ажил-ишчилериңе амандыг аш-чемин кылып бер, кызымкый ижи-биле мактадып турар.

Механизаторларың үзүр өрөөлдери кезеде ариг-сиги. Ында ариг ак чоорганарың, сүзүк халтарың, чыгыг чоорганарың ийи калт демир орунарың чараштыр эткелеп каан турар. Аныктарың ховут шактарда дымтаныр өрөөлү база шеверги, домино, шакши дэн шыкши ойнаар түдөөдү. Бо бүгүн бригадир Алдын-оол Оюн билдиги организастаан.

М. ОЮН.

«Сут-Хал» совхозтун Кызыл-Тайга салбырының тараажылары доозукчу чылда тараа культураларының га санынан-ча 13, а сугаттыг черден 15 центнер дужутту алырн хүлээген. Салбырың винги тарыкта шөлү 800 га ажыг, хай кезин сугаттыг.

Ирек-Дашта дорт трактор сугаттыг, 500 га ажыг чери айдарыл, илбиртэн. Трактористер У. Ондар, К. Ондар олар чарыштып муруну одурууда чоруп турарлар. Чажыкы М. Моңгуш хүле 12 га черге тараа чажур үдүүн 18—20 га чедирин турар. Оон дуузалыкчы комсомолчу В. Коммунист база эс-өөрүңе күш-ажылчы үлгерин көргүскен. Салбырың механизаторлары

ажылдың темпизин бедилин, агротехниктиг негелдерин бугулар чоруткан, эрте чажар тараа культураларын бо хүнеде доосарып шонтирээр. Сугатарыгаже бо чылын кичигейин күтүлдирген Октябрь Революцияны өрденин эилелекчин хоочун сугаттыг И. Ондар болгаш Д. Ондар оларын удурткан азелолары 147 болгаш 88 га черин тустуга сугаттыг. Комсомолчу А. Ондарың удуртканы комсомолчу-аилдар зеносу бо хүнерде 100 га ажыг кукуруза шөлү сугаттыг.

Ирек-Даштын хову тараанда механизаторынын ажилдап, чурттарыга таарыкчалыг байдалы тургускан. Трактористер ажил соода чинар-бидирил, ховут шактарында кызыл-булуга чаа солук, беткүлдериңи номчул, турттуң иштинде болгаш делегеле бо-лушкунарың билеп ай турарлар. Механизаторларың ажилынын түндөйлү хүр бүрүде үлдүрүп, когугуң самбыраларыга доктормал чырылдап, хава солуга, агитүүдуска бижип турар.

К. ТУЛУШ.

ПЛАНДАН АЖЫР

Доозукчу чылдын ийги кварталында Кызыл районда «Кара-Хаяк» совхозтун сут-баран фермасының ажилдагылары сүт бүдүрер болган оонү күнүгө сааар талазы-биле эрестиг ажилдаан.

Кыштык болгаш чаштык байдалы берге, мал чени чедишпес турган болзожок, совхозтун малчылары, мал ажилы-ның специалистери бар-арга курулмаларын чаш ажалдап тургаш, доозукчу чылдын бирги кварталында күрүңге сүт сааар талазы-биле планниң даалгаларын хууссадан дыка эрте күөсөдирин хандырган.

«Кара-Хаяк» совхоз ийги кварталда күрүңге 60 тонна сүт сааар планын 62,3 тонна, аты 103,8 хуу кылдыр мал ажилың 26-да күөсөткеш, пландан ажык сүт дужаарын үргүтүүчүлүк турар.

А. КӨШКЕНДЕП.

Кыргыздага белеткен ажилы

Орентбург аргазын ажыглаар

Кызыл районда мал ажилынын эр-не кол, оругалыг адыры—хой ажилы колдап турар. Доозукчу чылда район мал ажилында 512,5 муң рублдың оругалыг алып планын тургаш, оон 321,4 муңун хой ажилыдан адыр.

Районун ажил-агыйлары бо чылын хойунуң баш санын 88 муң чедир өстүрер, амы бурунду чылдазын-биле деңсөөр-ге, шаар малды 14,8 хуу өстүрер. Ол шыкш бир хойга онааштыр кыргың дүктү 9,8 хуу өстүрер. Ажил-агыйларга түк бүдүрүдөөн бо чылын 184 тонна чедир. Амы 1973 чылга деңсөөрге түк бүдүрүдөөн 18 хуу өөр.

Дүк бүдүрүдөөн көүдөдөр дөө бирин кол оругалда болза, кыргыздын кыска хууссада, аныларын доосары болур. Ону чедишкенин чорудары кыргызда пунктуларын-аки белеткен, дуругалыг кыргызчылары четири-биле иштин ажалдадырындан узуу-биле хандырар.

Бо чылын районга 76,5 муң хойну амы бир хойга онааштыр 2,4 кг дүктү кыргың азыр оругалыг бис. Бо чутуза ажалды кыска хууссада, эки шынарлыг доосар дөөн 6 кире-гылда пунктунга 200 хире кыргызчы ажилдар. Ажил-агыйларда кыргызда пунктуларын бар-даа болза, оларын чамдыкы үлгерилег эвес. «Тере-Хал» колхоз биле «Шамбала» совхозтан өскөн хову кажаларда кыргың турар. Кыргызда пунктуларынын сеп-

Чуртталга-коммунал ажил-агыйның бүдүрүлгелериниң болгаш организацияларының ажил-агыйларын болгаш мастерлериниң шаңнаар дугайында

СЭРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ЧАРЛЫ

Күш-ажылга уруг чедишкенини болгаш чангыс бүдүрүлгө, организастыг хой чыл иштинде ак-өстөлдүг ажалы дээш КҮШ-АЖЫЛЧЫ АЛДАР ОРДЕНИН ИИ ЧЕРРЕЗИ-БИЛЕ шаңнаары болза:

Тыва АССР ТАЛАЗЫ-БИЛЕ
Петр Дюдошев Дарачы—«Тыва коммунисттер, бүдүрүлгениң саясар-ситтех-ниги.
Виктор Александрович Чухломин—Кызылдың тускай автобүдүрүлгө чериниң чол-дотчы.

СЭРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ ДАРГАМЫ Н. ПОДГОРНЫЙ
СЭРЭ-НИҢ ДЭЭДИ СӨВЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМУНУҢ СЕКРЕТАРЫ М. ГЕОРГАДЗЕ
Москва, Кремль.
1975 чылдың май 12.

«САЛЮТ-4»: программа эзугаар ажилдар

УЖУДУШКУН БАШКАРАР ТӨП. (СЭТА). Орбитаның «Салют-4» эртем станциязының майның 27-де ажил хуңу Москваның-биле 10 шак 40 минута турда эгелээр.

Май 27-не дүңезинде космос аппараттарының ырайыштылган хемчээр болгаш хайгаарлар лазер системаларын таарыштырар орулга-биле «Салют-4» станцияны лазер-биле тударынын дуржулгаларын кылган. Черден чоруктан лазер чагыгыларын хөрөөдери станцияда тургускан оптиктиг херөөдөндриктилерден дедир келген болгаш ону Чер ийринде хүлээп алып аппаратура-биле догделген.

Июнь 15 – Советтерге соңгулда хуну

СОҢГУКЧУЛАРНЫҢ Д. А. КУНАЕВ-БИЛЕ УЖУРАЖЫШКЫНЫ

Республиканың Дээди Сөветинге болгаш чер-чер Советтеринге соңгулдаарын Казакстаның ажилы чоңыры СЭКП-ниң XXIV съездинин, СЭКП ТК-ның декабрь (1974 чыл) болгаш апрель (1975 чыл) Пленумларының шиттирлерин амырдалга боттадырар дээш демисега чаа-чаа чедишкени-пер-биле уткуп турар. Олар доозукчу чылдын болгаш ийги-лизи-биле беш чылдың күрүнө планизирин база социалистиг хүлээлгелерин хууса бетинде күөсөдүр дээш идеялиги-биле ле чарыкка киржип турарлар. Соңгулдаарга белеткен улустун Коммунист партияны, оон дөңгөсү Төп Комитетин догдандыр смый каттыкчы-лыкынның чааначык көргү-зүлүкүн бою турар.

дегелтеге бымыг тайбанын хандырарыч утканын СЭКП-ниң дөңгөсү оруун бүрүң-биле беле болгаш доозу-биле детки турарынын дугайында ууг чоргарал-биле чуталаанар.

СОҢГУКЧУЛАРНЫҢ Г. В. РОМАНОВ-БИЛЕ УЖУРАЖЫШКЫНЫ

Май 27-де Сосновы Бор ховорайның «Строитель» Культура бажыныга Ленинград областың Ломоносов соңгулда округтун соңгукчуларының РСФСР-ниң Дээди Сөветинин депутаттыг кылдыды — СЭКП ТК-ның Политбюро кезижүңө кандидат, СЭКП Ленинград обкомунун бирги секретары Григорий Васильевич Романов-биле учура-жымшыны болган.

Оон соода чымалганының чылмы-биле уткуван Г. В. Романов чүве чуталаан. Оон кандалатурун Россия Федерациязының Дээди Сөветинин депутаттыг кылдыдында белеткен утканың доозукчуларын ола-аза-биле совет үлүстүн чеди-п алган олар ууг чедишкени-периниң дугайын чоргарал-биле слас чуталаанар.

БЕДИК КӨДҮРЛҮҮШКҮННҮГ БАЙДАЛГА

Тыва АССР-ниң Дээди Сөветинге соңгулда талазы-биле Мөңгү-Тайга районунуң Каргының №77 соңгулда округундан депутатка кандидат Чечек Саевага Мадьякы, Мугур-Акс ортукмак школаның ажилчы чедишкенирэлг учу-ражыныга бүдүрел илереткен. Депутатка кандидаттыг ажил-агыйлары-биле соңгукчулары таныштырган.

Тыва АССР-ниң Дээди Сөветинге соңгулда талазы-биле Кызыл ховорайның Совхозтун №9 соңгулда округтунуң соңгукчулары ДЮСАФ Тыва областың комитетинин хурдалар залында округтун соңгулда ажалы хурдалыга чыгыла келеш Тыва АССР-ниң Дээди Сөветинин депутаттыгга соңгукчунуң №9 соңгулда округундан депутатка кандидат, Кызылдың эт комбинатынын ажилчы Елена Михайловна Зырянова-биле учурашканар.

Ужуражымшыны хурдалыга чүве чуталаан соңгукчулар боттарынын тус-тус чагыла-рып депутаттыг кандидатына берип, ажал-херезинге ол улам чаа-чаа чедишкенирэлг болурун күзөң чыгыг өскөр дөңгө ак сепкилди бараан бо-лурун дугайында чагыларын бергенер.

Оон соода Тыва АССР-ниң Дээди Сөветинге депутаттыг кылдыды Елена Михайловна Зырянова соңгукчуларын мурунга харым чүве чуталаан, азыа көргүскөн ууг илерет дээш өөрүг четтиргенин илереткен болгаш соңгукчу-ларың чагыларынча чоругу-көтөргөн салыры бүзүр-төк.

ЧУРУКТА: Эртем-практиктик конференцияның киржикилери — салагай талаан медицина эртемнериниң кандидаты Л. П. Гришнина, медицина эртемнериниң кандидаты И. Х. Яковлева, РСФСР-ниң социал хандырдыга министриниң орадакчысы, медицина эртемнериниң кандидаты В. М. Котельников, профессор, медицина эртемнериниң доктору Е. М. Боева, профессор, медицина эртемнериниң доктору В. А. Трапгейер, профессор, медицина эртемнериниң доктору М. С. Рогова. О. ОХЕМЧИКТИҢ ФОТОУ.

РСФСР-нің Дээди Советинге соңғулда талазы-биле Төп соңғулда комиссиясында

Москвада, Эвилелдер ба-
жында, май 27-де, Ю. А. О-
чинниковтың даргалары-биле
Төп соңғулда комиссиясының
хуралы болды.

Комиссия РСФСР-нің Дээди
Советинге соңғулда талазы-биле
округтарның соңғулда комис-
сияларының даргаларының
Ленинград № 493 соңғулда
округунун (Мурманск область)
— Ю. Г. Батовтун, Прибай-
кальсктин № 805 соңғулда ок-
ругунун (Бурят АССР) —
Л. К. Рыжовтун, Сочиин
№ 170 соңғулда округунун
(Краснодар край) — В. С. Бу-
лантинин соңғулдага белетке-
лди жоруп турарынын дуга-
ймада дыйнадыларын дма-
каны.

Ол айттыртын чуталажы-
рынга комиссия кезингунери
О. А. Андрианов, В. И. Анти-
пин, Л. А. Земляникова,
М. М. Кауфман кириткешер.
Хуралга делегалары болза,
соңғулдага белеткел бугу-ле
черлерде органиастык болгаи
олинтитик белки деңгемде чо-
руп турар. Амгы уеде соңғулда
кампаниясынын эң чугула ча-
даларынын бирээзи — РСФСР-
нин Дээди Советинин депу-
таттары болгаш бүрткээр-
ини болгаш бүрткээрини соң-
гулга мурунунун болуп эрткин
төвдел хуралдарына, депу-
таттарга кандидаттар-биле соң-

гукчуларын ая бооп турар
ужражымынжыларына Рос-
сия Федерациясынын аялчы
чоннары Коммунистг партия-
нын иштики, давтыкы полити-
казын, СЭКП-нин Ленинчи Төп
Комитетинин, СЭКП ТК-нын
Чигине секретары эш Л. И.
Брежневке баштакан ош По-
литбюрозунун аялчы-орудулга-
зын изин-биле чуудуугунун,
1975 чылдын улус аялчы-агы
планнарын болгаш инитизи-би-
ле беш чылды долдур болгаш
ажыр кууседир, СЭКП-нин
XXV съездинин чул-ажылчы
чул-аа чедикшилер-биле ут-
куур дээр бижыт шийтирлинин
иергейлеп турар.

РСФСР-нин тоску чыжы-
нын Дээди Советинин депу-
таттарына кандидаттарын бү-
рткээринин түнелдеринин
дугайында алеткелди Төп соң-
гулда комиссиясынын секретары
Н. А. Петровичев кылган.
Бугу-ле 904 соңғулда округта-
рыннын талазы-биле депутаттар-
га кандидаттарын бүрткээрини
дугайында протоколдар комис-
сияда кирген деп, ол дыйнал-
ган РСФСР-нин Дээди Сове-
динин депутаттарына канди-
даттар кылдыр бүрткерттирген-
неринин арамда СЭКП ТК-
нын Чигине секретары эш
Л. И. Брежнев, Советнистг
партиянын болгаш Совет куру-
нанын оксе-лаа удуртукчулары,

мурнакчы аялчылар болган
колхозчулар, улус аялчы-агы
нын ижы-бүрү адырлары-
нын специалистери, партия, со-
вет органдарынын, хой-инити
организацияларынын аялчыла-
чылары, културанын болгаш
урган чуудуу аялчылачылары,
ишери адынылар бар.

РСФСР-нин Дээди Советинин
депутаттарына бүрткерт-
тирген кандидаттарыннын со-
ставы болза совет социалистг
демократиянын улам хогжени-
нин дугайын херечилеп турар.
Депутаттарга бүрткерттирген
кандидаттарын арамда 50,2
хуузу аялчылар болгаш
колхозчулар, 35,1 хуузу херэ-
женер, 33,2 хуузу партия ке-

жигуну эвестер, 19 хуудан
ажы 30 хар чедир назымг
бооп турар.

РСФСР-нин Дээди Советинин
Президиумунун Секретары
Х. П. Непсков соңғулда уча-
стоктары болгаш участоктар-
нын соңғулда комиссияларын
тургузар аялчы доозугайы-
нын дугайын, а ол иштики
соңғулдулар даңсыларын бүт-
инити таныжыл көр кылдыр
тургускаанын түнелдеринин
дугайын айтканы.

Демир-орук станцияларында
болгаш вокзалдарында, аэро-
порттарда соңғулда участоктар-
нын тургускаанын база олар-
нын РСФСР-нин Дээди Сове-
динге соңғулда талазы-биле чо-

гуур соңғулда округтарына
быжытканынын дугайын, а ол
ыштак судуларда, Арктикада
болгаш Антарктикада полар
станцияларында соңғулда уча-
стоктары тургускаанын дуга-
йын СССР-нин министрлеринин
оралачылары орук таргала-
нын — П. К. Лесницук, хамза-
ты ужал чуудуу — Н. П. Бы-
ков, далай флотунун — А. И.
Трегубов, балык аялчы-агы-
нын — М. А. Орлов, РСФСР-
нин хем флотунун министр-
ини оралакчы В. А. Кудряк,
СССР-нин Министрлер Чо-
вурелдинин чинида Гидромете-
орология алабынын Кол ар-
гелдинин ишчелдеринин ор-
алакчысы Е. И. Толстиков олар

айтканынар.

Төп соңғулда комиссиясынын
даргаларын оралакчысы Е. Я.
Лейдова соңғулда бюлетени-
леринин белеткелтирини турары-
нын, балык аялчы кылдыр
оралачылары болгаш оларнын
ажылчыны соңғулда
документтери-биле хандыра-
рынын дугайын дыйнаткан.

Төп соңғулда комиссиясы
соңғулдага чедир арткан уеле
участоктарынын соңғулда комис-
сияларына болгаш оларнын
ажылчыны хун бүрүтүн дуза-
ламчыны коргузерине онза
кызыгын салдырып округтар-
нын соңғулда комиссияларына
сүмелзин.

МАЛ АЖЫЛЫНЫҢ МУРНАКЧЫЛАРЫНГА БАЙЫР!

1975 чылдың бирги кварталының түнелдери - биле илереттинген мурнакчылар

ХОЙЖУЛАРСААНЧЫЛАР

Фамилиясы, ады, алазынын ады	Ажыл-агы	Район	100 хойдан камгалап алган хураган
Н. И. Рузанов	«Революцияның чалбыжы» с-э	Танды	153
И. П. Сафонов	«—»	«—»	146
Г. П. Бакин	«—»	«—»	140
И. Т. Ступлев	«—»	«—»	139
О. А. Датпаа	«Барлык» с-э	Барыш-Хемчик	125
К. Д. Чыргала	«Революцияның чалбыжы» с-э	Танды	119
С. Ч. Чудыймаа	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	Чөөн-Хемчик	115
К. О. Хезин-оол	Дуржулга станицяны	Танды	111
О. С. Намдак	«Мирен» к-э	Эрзин	110
М. К. Мындаа	«Шекээр» с-э	Барыш-Хемчик	110
М. Б. Октек-оол	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	110
М. А. К. Ызын-оол	«—»	«—»	103
М. Д. Шыдыраа	«Шекээр» с-э	Барыш-Хемчик	103
О. Т. Биче-оол	«Кызыл туку» к-э	Өвүр	103
О. М. Б. Адын-оол	«Искра» к-э	Чөөн-Хемчик	103
О. С. Кулар	«Чыра-Бажы» с-э	«—»	103
О. Б. Мурауна	«Сүт-Хал» с-э	«—»	103
С. Ш. Хапмак	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	«—»	103
О. Л. Омчаа	«—»	«—»	103
М. М. Дамды	«Найрал» с-э	Улут-Хем	102
Д. Т. Доржу	«Торгалыг» с-э	Өвүр	102
М. Х. К. Намбар-оол	«Коммунизмче орук» к-э	Өвүр	102
К. Х. Успун	«Малчы» к-э	Мөңгүн-Тайга	102
С. Д. Эртин	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	102
О. Ч. Дажы-Намчал	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	101
К. Б. Малчы	«Мирен» к-э	Эрзин	101
О. Б. Тенек-оол	«Сүт-Хал» с-э	Чөөн-Хемчик	101
К. Т. Кыспай	«Торгалыг» с-э	Өвүр	101
О. Д. Дөртөй-оол	«Кызыл туку» к-э	«—»	101
В. Д. Монгуш	«Коммунизмче орук» к-э	«—»	101
О. К. Сарыг	«—»	«—»	101
М. С. Б. Калга-оол	«—»	«—»	101
Х. Д. Дамды	«Бай-Тайга» с-э	Бай-Тайга	101
О. С. Ая-Хоо	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	101
О. А. Серен	«—»	«—»	101
О. С. Доржу	«—»	«—»	101
М. Т. Б. Белчээ	«Мирен» к-э	Эрзин	100
В. С. Давлаа	«Чаа орук» к-э	«—»	100
О. С. Курсеян	«Шекээр» с-э	Барыш-Хемчик	100
М. Б. Носак-Доржу	«Овас» с-э	Бин-Хем	100
К. А. Балдан	«Торгалыг» с-э	Өвүр	100
Б. М. Монгуш	«—»	«—»	100
Н. Д. Күжүгет	«Кара-Хал» к-э	Бай-Тайга	100
Х. К. Дамы	«—»	«—»	100
Ш. С. Санчат	«Тээл» с-э	«—»	100
О. А. Доржу	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	100
К. Ы. Монгуш	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	100
М. Б. Коңбай	«—»	«—»	100
О. Д. Аяк-Хээ	«Октябрь 30 чылы» к-э	«—»	100

Фамилиясы, ады, алазынын ады	Ажыл-агы	Район	Бир инектен сагган сүт (кг)
Т. И. Матина	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	1079
Т. З. Кобоевская	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	811
М. А. Сат	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	795
Г. И. Тубундук	«—»	«—»	788
М. С. Б. Аалам-кыс	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	Чөөн-Хемчик	774
З. А. Седней	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	764
О. Д. Дүктүг	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	Чөөн-Хемчик	760
А. И. Дюбина	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	730
А. К. Гусаква	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	724
Н. Ш. Б. Ооржак	«—»	«—»	719
Н. Е. Бытотова	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	702
М. К. Оюн	Дуржулга станицяны	Танды	696
Ф. К. Иванова	ССРЭ-нин 50 чылы аттыг с-э	«—»	678
Ф. А. Брен	Дуржулга станицяны	«—»	669
О. С. Биче-Уруг	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	646
В. К. Донгак	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	642
З. С. Реалько	ССРЭ-нин 50 чылы аттыг с-э	Танды	635
Г. Л. Данилина	«Революцияның чалбыжы» с-э	Танды	606
И. Н. Сырат	Дуржулга станицяны	Танды	603
Т. А. Гушина	«Коммунизмче орук» к-э	Каз-Хем	595
Г. С. Еизак	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	591
К. Д. Демир-Хая	Тока аттыг с-э	Танды	586
В. Н. Соловникова	«Революцияның чалбыжы» с-э	«—»	580
М. П. Сүндүпей	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	568
Ф. Ч. Дамба	«Октябрь 30 чылы» к-э	Каз-Хем	561
С. Д. Кыргыс	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	559
С. С. Донгак	«Искра» к-э	Чөөн-Хемчик	553
Е. П. Котегова	«Коммунизмче орук» к-э	Каз-Хем	550
Д. М. Круглова	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	544
М. Д. Чечек	Тока аттыг с-э	Танды	541
С. Ч. Д. Манчыкай	«Саян» с-э	Бин-Хем	540
Л. П. Орустук	«Коммунизмче орук» к-э	Каз-Хем	540
Л. С. Салмак	«Революцияның чалбыжы» с-э	Танды	528
М. Б. Фазей	«—»	«—»	526
А. С. Карлова	«Россия» с-э	«—»	524
К. И. Неволина	«Ленинчи орук» с-э	Каз-Хем	517

БЫЗАА АЖААКЧЫЛАРЫ

Фамилиясы, ады, алазынын ады	Ажыл-агы	Район	Хопукта немелде деңиз (грамм)
Г. Ш. Уинукай	«Бурунгаар» с-э	Каз-Хем	1010
П. М. Гусаква	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	1000
Н. М. Грудникова	«Революцияның чалбыжы» с-э	«—»	953
В. А. Долганина	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	906
Н. П. Шулуа	«Кызыл туку» с-э	Каз-Хем	906
У. Т. Байыр-оол	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	833
М. С. Алексеев	«Халын» к-э	Бин-Хем	830
С. С. Кымыскак	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	813
К. Б. Сургакч	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	792
А. Г. Алапова	«—»	«—»	787
К. С. Волыкина	«—»	«—»	768
Н. А. Мат	«Саян» с-э	Бин-Хем	761
В. И. Суторакова	«—»	«—»	759
Е. Б. Бичен	«Кызыл тараачын» с-э	«—»	753
Г. А. Суртасва	ССРЭ-нин 50 чылы аттыг с-э	Танды	744
А. А. Бушуева	«—»	«—»	737
Г. В. Вельмашникова	«Революцияның чалбыжы» с-э	«—»	736
З. И. Ларионова	«Саян» с-э	Бин-Хем	730
А. А. Тарасенко	«Халын» к-э	«—»	720
Т. И. Смолякина	«Бурен» с-э	Каз-Хем	700
А. А. Дударова	«Саян» с-э	Бин-Хем	697
А. С. Хомушка	Дуржулга станицяны	Танды	696
Ч. С. Окай	«Саян» с-э	Бин-Хем	687
З. П. Слободчикова	«Революцияның чалбыжы» с-э	Танды	677
М. Д. Донгак	«Шанбалыг» с-э	«—»	631
М. Б. Шырмап	«—»	«—»	627
А. С. Базыр	«Бурунгаар» с-э	Каз-Хем	608
Е. Д. Мизам	«Саян» с-э	Бин-Хем	600
Е. А. Мисрокова	«Коммунизмче орук» к-э	Каз-Хем	600
В. А. Никитина	«Күш аялчылыг хостуу» с-э	Улут-Хем	565
А. Т. Кумчакма	«Бурунгаар» с-э	Каз-Хем	553
В. Г. Иванова	«Россия» к-э	Танды	550
Т. Б. Мөңгүн-оол	«Халын» к-э	Бин-Хем	550
Л. С. Измествьева	«—»	«—»	550
И. М. Кочкина	«Саян» с-э	«—»	538
К. С. Дуаупей	«Бурунгаар» с-э	Каз-Хем	533
О. Б. Кечик-оол	«Саян» с-э	Бин-Хем	510
И. Д. Маады	«—»	«—»	502
О. Г. Захарова	«Россия» с-э	Танды	500

ХОЙЖУ БРИГАДАЛАР

Бригадирлер	Ажыл-агы	Район	100 хойдан алган хураган
О. С. Чотпа	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	Чөөн-Хемчик	98
Д. Т. Дадар-оол	«Торгалыг» с-э	Өвүр	94
А. С. Кара-оол	«Малчы» к-э	Мөңгүн-Тайга	94
О. С. Н. Оолак	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	94
М. С. Дамбаа	«Искра» к-э	Чөөн-Хемчик	93
М. С. Мокай	«Алдан-Маалдыр» с-э	Чөөн-Хемчик	93
С. Ч. Чудыймаа	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	«—»	91
С. Т. Сүге-Маалдыр	«Жанов аттыг с-э»	Улут-Хем	90

Танды районда «Революцияның чалбыжы» совхозтун хойжулары чыл дошкун, улуг бергелериг болза-даа, шуудуру аялчыл, доозуучу чылда малдын чаш төлүн менди камгалап глыр талазы-биле алган худузалгелерин аялчы-херек мырынга бөтандырып шыдааннар. Ош оксук херечизи бо: ол совхозтун дөрт хойжуу — Николай Рузанов, Иван Са-

фонов, Геннадий Бакин, Иван Ступлев олар бирги кварталдын түнели-биле республиканың чарыштыг хойжуларынын муруну одурун эглей бергенер. А хойжу Кеңет Чыргалак алады черни ээлеп турар. Ол дээрле совхозтун хойжуларынын улуг чедикшинери-дир.

ЧУРУНТА: И. Сафоновтун кодан хю.

В. МИРЦЕВИЦ тирттырган чуруу.

Кызыл районун «Көк-Тей» совхозунун мурнакчы саанчымы коммунист Ондар Биче-Уруг бо чылын алган худузалгелин кууседир дээр кызымак аялчыл турар. Саанчылар ортузунда калбарган социалистг чарыкка кирешиншаан, ол бирги кварталда болуучу худузалгелин инектеринин бирээзинден-не 646 кг сүтту саан алган.

ЧУРУНТА: Саанчы Биче-Уруг Ондар.

СУТ-БАРААН ФЕРМАЛАРЫ

Ферма, орелекчилери	Фермалар	Ажыл-агы	район	Бир инектен сагган сүт (кг)
А. К. Кунаев	Туран	«Кызыл-тараачын» с-э	Бин-Хем	608
Е. В. Горилый	Көк-Тей	«Көк-Тей» с-э	Кызыл	544
М. М. Махмутов	Кара-Булуң	ССРЭ-нин 50 чылы аттыг с-э	Танды	538
В. Ч. Суздальей	Хут	«Кызыл тараачын» с-э	Бин-Хем	531
М. С. Б. Аалам-кыс	Дөргүн	СЭКП-нин XXII съездинин аттыг с-э	Чөөн-Хемчик	526
В. Г. Торгашин	Алаак	ССРЭ-нин 50 чылы аттыг с-э	Танды	515
Г. Т. Браун	Кулузун	Тока аттыг с-э	«—»	473
Н. С. Рузаков	Топ	Дуржулга станицяны	«—»	464
Е. Г. Молошикина	Халын	ССРЭ-нин 50 чылы аттыг с-э	«—»	457
В. И. Шубин	Могой	«Саян» с-э	Бин-Хем	439
И. П. Сагоян	Краснояр	«Революцияның чалбыжы» с-э	Чөөн-Хемчик	435
К. Д. Кара-кыс	Арыт-Бажы	«Большевик» с-э	Чөөн-Хемчик	403
Х. Д.-				

